Lodewijk van Hek

Vrijheid in herdenken

Lodewijk Leonard Willem van Hek is geboren 21 augustus 1901 in Kota Radja, NOI. Hij trouwde in 1924 met Frieda Wilhelmina Drijsen en ze kregen twee kinderen. Lodewijk was Handelsgeëmployeerde.

Hij kreeg in 1938 zijn erkenning als oubaas van de katholieke groep 9 van de NIPV in Semarang. In 1938 organiseerden ze een kampvuur ter afscheid van vaandrig Willy Reus die naar Batavia werd overgeplaatst.

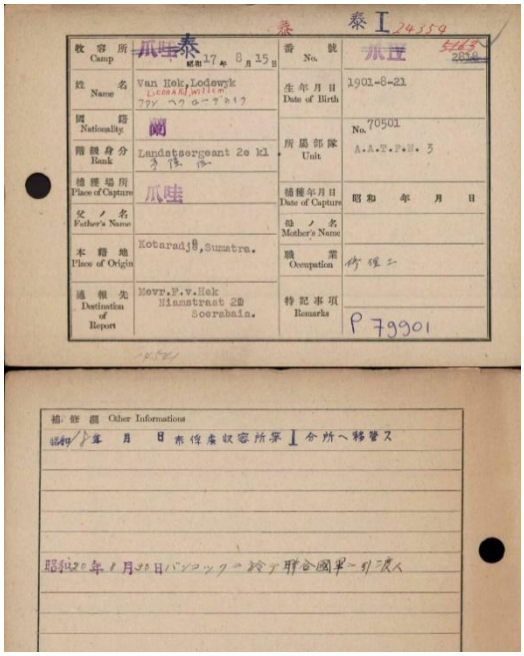

K. P. B.-KAMPVUUR

Afscheid Vaandrig Reus

Zaterdagavond, 7 uur, hield de K. P. B., onder leiding van den Oubaas van groep 9 van den N. I. P. B., den heer L. L. W. van Hek, op het erf van het K. J. O.-gebouw op Peterongan een kampvuur, dat gewijd was aan vaandrig W. Reus, die naar Batavia is overgeplaatst.

Oubaas Van Hek sprak den scheidenden vaandrig in eenige welgekozen bewoordingen toe. Hij herinnerde er de aanwezige padvinders aan, hoe — toen de Katholieke groep 3 jaar geleden begon — zij slechts uit drie jongens bestond, waarvan vaandrig Reus er een was. Sedert de oprichting is de groep echter sterk vooruit gegaan en telt men thans reeds 90 jongens, inderdaad een fraai succes voor de Katholieke padvinderij. Hij stelde den jongens vaandrig Reus tot voorbeeld, die zich immer als een goed padvinder gedragen had.

Tijdens de mobilisatie woonde hij in Soerabaja en was hij Landstorm sergeant 2e klas. Hij werd krijgsgevangen genomen en geïnterneerd. Op 25 januari 1943 ging hij met de Tacoma Maru 2 met 2000 krijgsgevangenen (allen Nederlanders) uit Tandjong Priok (haven van Batavia) naar Singapore. De mannen waren deels afkomstig uit het kamp Patekoan in Batavia. Dit transport werd aangeduid als Java Party 10, het 10e krijgsgevangenentransport dat van Java vertrok. Na drie dagen kwam het schip aan in Singapore, waar de krijgsgevangenen werden overgebracht naar het Changi-kamp. Deze krijgsgevangenen werden later vanuit Singapore in treintransporten overgebracht naar Ban Pong aan het beginpunt van de Birmaspoorweg in Thailand.

De Birma-Siamspoorweg, Birmaspoorweg of Dodenspoorlijn was een spoorlijn van 415 km tussen Non Pladuk in Thailand (Siam) en Thanbyuzayat in Myanmar (Birma). De spoorlijn was voor de Japanse bezetters nodig om een directe verbinding naar de kust van Birma te creëren, zodat Japanse schepen niet meer om het hele schiereiland hoefden te varen.

Het werk aan de spoorlijn begon op 16 september 1942 en werd 16 maanden later voltooid. Er werd gebruikt van oude spoorlijnen die onder andere op Java en andere bezette gebieden in Zuidoost Azië ontmanteld werden. De Japanners maakte gebruik van krijgsgevangenen en burgers om de spoorlijn aan te leggen. Er werd aan de beide uiteinden van de spoorlijn in Thailand en in Birma begonnen met werken. Alle krijgsgevangenen werden in groepen onder de kampen verdeeld die naast de rivieren Khwae Yai en Khwae Noi waren geplaatst. Als een traject klaar was, ging een groep naar een volgend werkkamp om aan een volgende traject

te werken. In de zomer van 1943 werd de zogeheten ‘Speedo-tijd’ door de Japanners ingevoerd. De dwangarbeiders moesten zich dubbel inspannen om het spoor af te krijgen. De dwangarbeiders ontmoeten elkaar in oktober 1943 in Konkuita.

Tijdens de aanleg stierven per dag gemiddeld 75 arbeiders.15 000 krijgsgevangenen stierven aan uitputting, ziekte en ondervoeding (7000 Britten, 4500 Australiërs, 130 Amerikanen en 3000 Nederlanders). Daarnaast stierven ongeveer 100 000 Thaise en Indonesische romoesja's en Birmaanse en Maleisische dwangarbeiders bij de aanleg.

Na de voltooiing van de spoorweg in december 1943 bestond het werk uit onderhoud en reparatie van schade door geallieerde bommenwerpers. Ook moest er bijvoorbeeld hout gekapt worden om de stoomtreinen te laten rijden. De werkkampen lagen vaak naast vitale punten van de spoorweg, waardoor bombardementen ook veel slachtoffers en gewonden onder de dwangarbeiders maakten. Op een aantal plekken werden ook hospitaalkampen ingericht. Een deel van de krijgsgevangenen die gewerkt hadden aan de aanleg, werden als dwangarbeider naar Japan verscheept.

Meer informatie

Lodewijk Leonard Willem Van Hek (1901-) » Indische genealogie » Genealogie Online
Japanse interneringskaarten | Nationaal Archief
De koerier » 04 okt 1938 - Pag. 3 | Delpher
Java Party 12 (japansekrijgsgevangenkampen.nl)
Tacoma Maru 2.htm
Birma-Siam-spoorweg - Wikipedia
De Birma-spoorlijn - Spoorlijn van de dood | Historiek
Birma-Siam Spoorweg - SHBSS
Birma-Siam-spoorweg (japansekrijgsgevangenkampen.nl)
Het Indisch Leidersblad, augustus 1938

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.